

ชื่อเรื่อง : ภูมิศาสตร์คำศัพท์จังหวัดเลย
ผู้วิจัย : นางสาวรุ่งอรุณ ที่พุ่มหทัย
นางวิไลวรรณ สมิโสภณ
ที่ทำงาน : ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ปี : 2537
แหล่งทุน : งบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะวิเคราะห์การใช้คำศัพท์แทนหน่วยความหมาย และพิจารณาการกระจายคำศัพท์ในท้องที่ต่าง ๆ ของจังหวัดเลย แล้วนำผลการวิเคราะห์นั้นไปทำแผนที่ภาษา เพื่อกำหนดแนวแบ่งเขตภาษาว่า ในจังหวัดเลยมีการใช้ภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นอีสาน และภาษาไทยถิ่นเหนือ อยู่บริเวณใดบ้าง โดยใช่วิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังอาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนประถมศึกษาทุกโรงเรียนในจังหวัดเลยที่สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 452 โรงเรียน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 339 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 75 หน่วยอรรถที่ใช้ในการวิจัยมีทั้งสิ้น 30 หน่วยอรรถ มีเกณฑ์ในการคัดเลือกหน่วยอรรถสองประการคือ ประการที่หนึ่ง เป็นหน่วยอรรถที่ภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นอีสาน และภาษาไทยถิ่นเหนือ ใช้แทนด้วยศัพท์ที่แตกต่างกัน ประการที่สอง เป็นหน่วยอรรถที่ผู้ตอบแบบสอบถามรู้จัก และเข้าใจความหมายเป็นอย่างดี ประกอบด้วยคำนาม และคำที่เกี่ยวข้องกับความ เป็นอยู่ มีใช้คำที่ยืมมาจากภาษาอื่น หรือมีใช้คำที่เกี่ยวข้องกับความคิดในสังคมสมัยใหม่

ผลของการวิจัยสรุปได้ว่า ในจังหวัดเลยไม่มีแนวแบ่ง เขตภาษาไทยถิ่น เพราะผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นได้ชัดเจนว่า จังหวัดเลยมีอัตราการใช้ภาษาไทยถิ่นอีสานสูงที่สุดทั่วทั้งจังหวัด กล่าวคือ ในจำนวนจุดเก็บข้อมูลทั้งหมด 339 จุด มีเพียง 5 จุดเท่านั้นที่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยถิ่นอีสานเพียงภาษาเดียว มีจุดเก็บข้อมูลที่ใช้ภาษาม้ง 1 จุด คือ บ้านตุงคือ ตำบลกกสะทอน อำเภอด่านซ้าย และมีจุดเก็บข้อมูลที่ใช้ภาษาไทยถิ่นกลาง และ

ภาษาไทยถิ่นอีสานร่วมกัน 4 จุด คือที่บ้านบึงผักก้าม ตำบลวังสะพุง อำเภอวังสะพุง บ้าน
โนน ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง บ้านนาบอน ตำบลนาข้าว อำเภอเชียงคาน และบ้าน
ห้วยตาด ตำบลนาดอกคำ กิ่งอำเภอนาด้วง ส่วนจุดเก็บข้อมูลที่เหลือจำนวน 334 จุด ใช้
ภาษาไทยถิ่นอีสานเพียงภาษาเดียว

Title : Word Geography in Loei
Researchers : Miss Roong-a-roon Teekhachunhatean
Mrs.Wilaiwan Somsobhon
Office : Faculty of Humanities and Social Sciences
Khon Kaen University
Date : 1994
Funding Source : RTG

ABSTRACT

This research aims at analyzing the use of a word to represent a semantic unit and at charting the distribution of vocabulary used in various areas of Loei province. Then the results are used to form a linguistic map to determine dialect boundaries and to see in what areas in Loei the Central, Northern, and Northeastern dialects of Thai are used. Questionnaires were mailed to principals of 452 schools of the province under the National Primary Education Authority. 339 questionnaires, (75%) were returned. 30 semantic units were used in this research. Two criteria of their selection were, first, they had to be examples of the Central Thai dialect, and, second, they were the semantic units the questionnaire respondents knew and understood well. They were nouns and words used in everyday life. They were neither loan words nor words whose meaning associates with modern society.

The results of the investigation were that in Loei there were no dialect boundaries. The results of the research clearly

showed that the Northeastern dialect was highly used throughout the province; i.e of 339 data collection locations, in only five were other dialects used along with the Northeastern dialect. The Hmong dialect was used in only one location, i.e Ban Tub Kaw, Tambon Koksatawn, Amphur Dan Say. The Central and Northeastern dialects were used jointly in four locations: Ban Bungpakkam, Tambon Wangsaphung, Amphur Wangsaphung; Ban Non, Tambon Phanoy, Amphur Wangsaphung; Ban Naborn, Tambon Nasao, Amphur Chiangkhan and Ban Huaytat, Tambon Nadorkkham, Kingamphur Naduang. In the rest, 324 locations, only the Northeastern dialect was used.